

Kedves Testvérek!

Johann Wolfgang von Goethe 1832. március 22-én a legenda szerint Friedrich nevű szolgájának mondta élete utolsó szavait: Több fényt! (Mehr Licht!) A teljes mondat így hangzott: „Mach doch den zweiten Fensterladen auf, damit mehr Licht hereinkommt!” – „Ugyan, nyisd már ki a másik ablaktáblát, hogy több vilárosság jöjjön be!”. Egy egyszerű utasítás, vagy az élet fő kérdése, vágya, ami egy nagy elmétől származik?

A sötétség és vilárosság; jó és rossz a legtöbb világvallás, eszmerendszer alapmotívumai. Mindannyiunknak meg is indulhattak az asszociációi ezzel kapcsolatban. A posztmodern eposzok, nagy filmdrámák is a sötétség és vilárosság harcára épülnek. Felvillanyozza az embereket a téma! De legyünk résen: ma nem ebbe az irányba indulunk, nem jó szórakozást és izgalmakat ígérhetek! Hanem kijelentést, szembesítést, értetlenséget és kérdéseket...

„Én vagyok!” – mondja Jézus, létezem, veled vagyok. Kijelenti magát sokszor és sokféleképpen azoknak az embereknek, akik Őt hallgatják. Bemutatkozik, és ki akarja jelteni a legfontosabb igazságokat Istenből, akinek lényé titok, kikutathatatlan és magunktól megérthetetlen.

Jézus kijelenti Istent, beszél az Atyáról, mert egy vele és pontosan tudja, mire van szükségünk ahhoz, hogy higgyünk benne, hogy örök életünk, üdvösségünk lehessen.

Jézus én vagyok mondásai nagyon sűrűk, tömörek, velősek és néha nehezen érthetők. Mivel képek, félre is érthetőek! Próbáljuk megérteni most együtt ezt a képet, fejtjük meg, mit akart elmondani ezzel Jézus, figyeljük meg környezete reakcióját és fordítsuk magunk felé a kérdést: hogy állunk a bennünk lévő sötétséggel és vilárossággal?

1. A kép:

a. Ott és akkor!

Nincs talán ennél egyszerűbb kép, amit Jézus magára használ: én vagyok a világ vilárossága. Érthető. Nem sötétség, hanem vilárosság. Jó, isteni, kedves, szeretet és ilyen dolgok jutnak talán eszünkbe. Azt is érezhetjük, hogy ez a kép, mivel ilyen egyszerűnek tűnik elsőre, sok mindent bele lehet magyarázni.

Fontos, hogy lássuk, hogy Jézus a házasságtörő asszony története után beszél erről: Én vagyok a világ vilárossága. Ott felnyitotta valamire a vének és írástudók szemét: az vesse az első követ, aki nem vétkezett... Megmutatta, milyen az igaz ítélet, megmutatta, milyen Isten irgalma és milyen a vilárosságban lenni. A vilárosság egyaránt leleplez mindenkit: mindenkinek rá kell jönnie, hogy méltatlan és bűnös.

Ezután Az esemény után jelenti ki magát Jézus. Szavai a lombsátor ünnepén hangzanak el, annak utolsó estéjén. Ennek az estének fontos eleme volt az asszonyok udvarának nagy kivilágítása. Ez a kivilágítás nagy olajlámpásokkal történt. Ez a fény messzire látszott és bevilágította egész Jeruzsálemet. Az ünnep, amelyben Izrael Isten szabadítására emlékezett, a pusztai vándorlásra és arra, hogyan hordozta őket Isten, megjelenik a fény, mint motívum. A fény örömet, reménységet hordoz. Az ünnepben az öröm megjelenése nagyon hangsúlyos: Isten fénye, vilárossága is megjelenik ebben.

- b. Az Ószövetséget ismerő ember számára különösen sokat mondó kép ez: Isten a vilárosság. Ettől a konkrét ünnepi képtől függetlenül is! Isten teremtett vilárosságot, teremtő szavával a káosz erői felett győzött, és vilárosság lett. Nem egy ősi idea a fény és az életet adó vilárosság, hanem Isten teremtésének része, az első lépése. Vilárosság van, mert Isten úgy akarta. Ő vezette népét a pusztában-éjszaka tűzoszlopban úgy, ahogy más isten nem vezetett egy népet sem. Mert nincs hozzá fogható! Az ember számára megváltó vilárosság pedig nem csak fizikai jelenség, fény formájában ragadható meg, hanem a törvényben: „Mert lámpás a parancs, vilárosság a tanítás, az élet útja a figyelmeztető intés.” (Péld 6, 23) és hogy „Lábam előtt mécses a te igéd, ösvényem vilárossága.” (Zsolt 119, 105) Isten nem hagyja vezetés és vilárosság nélkül népét: a kijelentés, a törvény vilárosságában élhetnek! Személyes hitvallása a zsolotárírónak azt, amit a 27. zsolotár 1. verse mond: „Az Úr az én vilárosságom és üdvösségem”. Törődik személyes sorsommal is! De nagyobb távlatokat is mutat az Ószövetségben Isten: Izrael pedig a népek vilárosságává lehet (Ézs 49, 6), amennyiben tovább tudja adni az Istenről szóló bizonyosságtételt és üzenetet. Ebben a gondolatkörben mondja hát Jézus: én vagyok a világ vilárossága.

2. Mit akar elmondani Jézus? Ez kijelentés. Lehet vele vitatkozni, de nem egy vélemény, hanem a kijelentés. Mit akar ezzel mondani Jézus?

- I. Isten lényé a vilárosság. Ő a vilárosság Atyja, akiben teremtő erő van, fény, amely nélkülözhetetlen az élethez! Az Isten, aki a káosz felett úr és rendet, átlátható rendet teremt, Ő vilárosság. Jézus pedig ezzel az Istennel azonosítja itt magát. Ez önmaga kijelentésének csúcspontja. Az Atya azt mondta a megkeresztelkedésénél róla: ez az én szeretett fiam. Ő pedig azt mondja most: én vagyok a vilárosság; azaz az Atyához tartozom, az Atyával egy vagyok. Ez az az egység, ami érthetetlen és elfogadhatatlan az őt támadóknak, kétségbe vonóknak.
- II. A Jak 1, 17-ben ezt olvassuk: „...minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felülről, a vilárosság Atyjától száll alá, akiben nincs változás, sem fénynek és árnyéknak váltakozása.” Ez rámutat a Jézus által használt kép újabb igazságára: Jézus a legnagyobb, legfontosabb ajándék, aki a vilárosság Atyjától származik. Őbenne tökéletes a vilárosság (nem változik, állandó). Ilyen fényforrás nincs (de nyilván ez egy kép): azaz Istenhez fogható teremtő és fenntartó erő nincs a világon. Ez a vilárosság jelent meg Jézus személyében a világon. Itt van, közel jött, egészen itt van, a ti életetekben van, előttetek áll!
- III. Különös lehetett a tanítványoknak hallgatni Jézust, hiszen ők közvetlenül is szemlélhették azt, hogy Ő a vilárosság: a megdicsőülés hegyén (Mt 17, 2), ahol szemük láttára elváltozott és szemmel láthatóan fénylett, vilárosság ragyogott belőle.

- IV. Aki Jézust követi, azé az élet világossága. Az megérthet igazságokat, összefüggéseket, „láthatja a láthatatlant”, megismerheti a kijelentés titkát. Értelmet kap, felismeréseket, belátást Istentől. Mindez Jézusban „áll össze”, így lehet a miénk az élet világossága. Mi nem leszünk egyik az Atyával mindeközben, de a Szentlélek mégis összekapcsol valahogy Ővele és egymással is bennünket. Jézust nem egyesével követjük, hanem együtt, közösségként. Nem a saját világosságunk, megvilágosodásunk a lényeg, hanem mindebben a közöttünk cselekvő és világosságot teremtő Isten.

3. Világosság, mely a sötétségben fénylik: Ő és a farizeusok!

Megdöbbenő az a párbeszéd, ami kialakul Jézus kijelentése kapcsán. János apostol már az evangélium elején megállapítja: „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és az Ige Isten volt. Ő kezdetben Istennél volt. Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött. Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága. A világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be. (...) a saját világába jött, de az övéi nem fogadták be őt.” Jn 1, 1-5.11 A farizeusok nem fogadják el Jézust. Micsoda sötétség! Jézus kijelenti magát, megmutatja lényé mélyét és jön a válasz: nem igaz, magadról teszel bizonyosságot. Ez nem illik a kereteinkbe... Micsoda sötétség: ez nem lehet. Nem így tanultuk, ez nem lehetséges, most megfogtunk! Ez nem fér a törvénybe (vagy abba, ahogy értjük). Jézus követésében az ember a sötétségből folyamatosan a világosságra jut. Mindez sokszor félelmetes felismerésekkel jár. Ez az, amire a farizeusok nem voltak készek. Sötétségükben nem látták, nem értették a világosságot. Érdekes a párhuzamba állítás, amit Jézus felfed:

Jézus	Farizeusok
Tudom, honnan hová megyek (önismeret!)	Nem tudjátok, honnan jön Jézus, ezért magukat sem tudják igazán megimerni
Nem ítélekem! (Házasságtörő asszony!)	Test szerint ítélték
Az Atya bizonyosságot tesz róla.	Nem ismerik az Atyát

Szomorú, tényszerű a megállapítás: nem értik, nem fogadják el, elutasítják.

4. Saját világosságunk, sötétségünk...!

De mielőtt nagyon elszörnyülködnenk a Jézust beszéde közben körülvevő sötétségen, próbáljunk őszintén tükörbe nézni és legalább saját magunknak bevallani: mi is ilyenek vagyunk! Meg van a saját korlátoltságunk, sötétségünk, amivel Istenhez, Jézushoz állunk! A beidegződéseink, gátjaink. Meg van annak, aki hitben nevelkedett. Vallásos reflexek, rossz beidegződések, esetleg tévtanítások, túlzások, amiknek semmi köze a bibliai tanításhoz. És meg lehet akkor is, ha nem vagy még keresztyén, vagy nem vallásos családban nőttél fel. Fontos beismerni saját korlátainkat, saját beidegződéseinket. El kell fogadni, hogy van, amire rálátunk, és van, amire nem. Ez is a sötétségünk. Van, ami működik és hat bennünk, és nem látunk rá. Nem látjuk, hogy bánunk emberekkel, akaratlanul is hogy osszuk az észet vagy alázunk meg másokat a szavainkkal, tetteinkkel. Nem látjuk, hogy rendelkezünk-e hamis tartással: alul- illetve túlbecsült önértékkel. S bár mindezen józan felismerésekkel lehet segíteni, mégis a legteljesebb megoldás, ha a világ világosságát, Jézust elfogadva hisszük, hogy Ő a gyógyító és ott és úgy gyógyít, ahogy arra szükségünk van! Felismerjük-e, elfogadjuk-e a világosságra való ilyen fajta szükségünket? Elismerjük-e, hogy több fény kell? Ahol világosság van, ott nincs látszat, homály, zavarosság. A világosság gyermekeinek életéről beszél az Ef 5, 1-14 is. Tisztaság, szentség, világosság a gyümölcse a Krisztusnak odaszánt életnek.

Olyan jó lenne a világosság cselekedeteiben járni így, ahogy itt áll! Mégis, lehetetlennek tűnik! Elérhetetlen! Micsoda sújt rak ez ránk- mégis, erre hív Isten! Micsoda ambivalencia és nyomás ez? Ráadásul ezt olvassuk a Hegyi beszédben: „Ti vagytok a világ világossága!” A világosság gyermekeiként hordoznunk kell a Jézusban megismert világosságot, igazságot, szeretetet. Ez a keresztyén ember küldetése, a misszió. Ez VISSZATÜKRÖZÖTT FÉNY, Jézus pedig a forrás! De tükörnek lenni is milyen nehéz és felelősségteljes! Nem szeretném könnyelműen feloldani ezt a feszültséget, inkább kihangosítom ezt! Örülj, ha érzed a szükségét az életedben, hogy több világosság legyen benned! De tudd, hogy ez nagyobb felelősséggel és küldetéssel jár! Hívd be Jézust és járj vele, de tudd, hogy ha az Ő világossága betöltötte a szívedet, még akkor is lesz dolgod a sötétséggel, saját sötétségeddel!

Jézus követésében azt ígéri nekünk, hogy nem kell sötétségben járnunk, mert miénk az élet világossága. Az értelmet nyert élet világossága és az örök élet világossága. Örökségünk van a mennyben! Így a sötétségből kifelé haladunk, az örök világosság felé, amiről azt olvassuk, hogy nem lesz szükség napra, mert Isten maga lesz a világosság:

„És a városnak nincs szüksége a napra, sem a holdra, hogy világítsanak neki, mert az Isten dicsősége világosította meg, és lámpása a Bárány: a népek az ő világosságában fognak járni, és a föld királyai oda viszik be dicsőségüket.” (Jel 21, 23-24)

Jézus a jeruzsálemi templomban a perselyeknél mondja el a világ világosságáról szóló kijelentését. Az asszonyok udvarában 13 persely volt felállítva a különböző áldozatok megváltására. Itt beszél az Isten Báránya arról, mit jelent, hogy Őt küldte az Isten. Ő lesz majd az igazi áldozat, a megváltás útja. Ma is Ő az utunk, hozzá jöhetünk és kérhetjük Luther Márton énekének szavaival:

1. Jer, kérjük Isten áldott Szentlelkét Legfőképpen az igaz hitért, hogyha jó a végóra, mellénk álljon, Hazatérésre készen találjon, Könyörüljön.
2. Jer, Világosság, ragyogj fel nekünk, hogy csak Krisztus légyen mesterünk, El ne hagyjuk őt, mi hű Megváltónkat, Aki népének örökséget ad. Könyörüljél.
3. Ó, Szeretet, áraszd ránk meleged, hadd kóstoljuk édességedet; Tiszta szívből mindenkit hadd szeressünk, Egyességben és békében éljünk. Könyörüljél.
4. Ínségeinkben fő Vigasztalónk, Halál ellen megbátorítónk, Össze ne hagyj esni, ha ellenségünk Reánk jó s romlást készít már nekünk. Könyörüljél!

Ámen!

Thoma László